

Ο χρόνος, για να βρεθεί λύση στο πρόβλημα της ανθεκτικότητας των ζιζανίων, έχει τελειώσει

Μεγαλύτερη αντοχή έχουν εμφανίσει ζιζάνια όπως η ήρα, η αγριοβρώμη, η μουχρίτσα, η κολλητσίδα και η παπαρούνα

Τελευταία προειδοποίηση για την πολλαπλή ανθεκτικότητα των ζιζανίων στις εγκεκριμένες δραστικές ουσίες, που κυκλοφορούν στην αγορά, απηύθυναν όλοι όσοι συμμετείχαν σε ημερίδα του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στη Θεσσαλονίκη, με θέμα «Διαχείριση της ανθεκτικότητας των ζιζανίων στα ζιζανιοκτόνα».

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2025 και οι εισηγητές της εκδήλωσης συμφώνησαν ότι στη «μάχη» της καθυστέρησης εκδήλωσης ανθεκτικότητας των ζιζανίων στα ζιζανιοκτόνα το πρώτο όπλο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί είναι η εναλλαγή καλλιεργειών (αμειψισπορά) και ακολουθούν η χρήση και η εφαρμογή των εγκεκριμένων χημικών ουσιών σε συνδυασμό, όμως, με μη χημικές μεθόδους.

Ο ερευνητής ολοκληρωμένης διαχείρισης ζιζανίων του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Θωμάς Γτσόπουλος, εξήγησε ότι ανθεκτικότητα είναι η ικανότητα των ζιζανίων να επιζώνουν και να αναπαράγονται παρά την εφαρμογή σκευασμάτων. Διευκρίνισε, δε, ότι «η ανθεκτικότητα δεν επιτυγχάνεται λόγω της εφαρμογής των ζιζανιοκτόνων, αλλά προϋπάρχει σε ορισμένα φυτά και κληρονομείται στα απόγονα», ενώ σήμερα έχουν καταγραφεί πάνω από 260 είδη ζιζανίων με ανθεκτικότητα στα ζιζανιοκτόνα.

Σύμφωνα με τον καθηγητή Φαρμακολογίας στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και διευθυντή του Ινστιτούτου Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας (ΙΜΒΒ) στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), Ιωάννη Βόντα, έχουμε διάφορους δυσεξόντωτους οργανισμούς, παθογόνα και ζιζάνια και η χημική καταπολέμησή τους είναι η βάση της φυτοπροστασίας σε πολλές περιπτώσεις και περιοχές του κόσμου. Εντός ΕΕ, όπως είπε, «είναι γεγονός ότι υπάρχει κατεύθυνση μείωσής τους, στην οποία και θα πάμε αργά ή γρήγορα».

Ο ίδιος πρόσθεσε ότι μπορεί να «πάγωσε» για δύο χρόνια η Πρόσκληση Συμφωνίας της ΕΕ, που προβλέπει τη μείωση των δραστικών ουσιών για ζιζανιοκτόνια και καταπολέμηση εντόμων κατά 50% έως το 2030, «αλλά με πολύ μικρές τροποποιήσεις αυτή η συμφωνία αναμένεται να ενεργοποιηθεί πολύ σύντομα». Μάλιστα, «όσο λιγότερες δραστικές έχει κάποιος στη διάθεσή του, τόσο μεγαλύτερο είναι το πρόβλημα ανθεκτικότητας που θα αντιμετωπίζει», πρόσθεσε. Αναφερόμενος στα εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί, μίλησε για τα διανοσοτικά μοριακά εργαλεία, αλλά και τις εξπενσες βάσεων δεδομένων και συγκεκριμένα τη «Γλάνθορ», που, όπως διευκρίνισε, είναι πιο αναπτυγμένη, όσον αφορά την ανθεκτικότητα των εντόμων.

Στην τερσάσια ανάγκη βελτίωσης των μεθόδων φυτοπροστασίας στις ορυζοκαλλιέργειες στη χώρα μας αναφέρθηκε ο καθηγητής Συστηματικής Βοτανικής-Ζιζανιολογίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Ιωάννης Βασιλόκογλου, ο οποίος τόνισε ότι πλέον δεν ανέρχονται ούτε σε 12 οι διαθέσιμες δραστικές ουσίες για το ρύζι.

Μιλώντας για τη διαχείριση της πολλαπλής ανθεκτικότητας που εμφανίζουν τα ζιζάνια αγριοβρώμη και παπαρούνα στα χειμερινά σιτηρά, η επίκουρη καθηγήτρια Ζιζανιολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Βάγια Κατή, υπογράμμισε την ανάγκη εναλλαγής των μηχανισμών δράσης των σκευασμάτων ή/και της εφαρμογής μειγμάτων. Παράλληλα, τόνισε ότι είναι απαραίτητη η εφαρμογή αμειψισποράς, χαρακτήρισε σημαντική την κατάρτιση των παραγωγών και των ψεκαστών στην ορθή επιλογή και εφαρμογή ζιζανιοκτόνων και εξήρε τη σημασία ύπαρξης και λειτουργίας των βάσεων δεδομένων ανθεκτικότητας.

«Όσο λιγότερες δραστικές έχει κάποιος στη διάθεσή του, τόσο μεγαλύτερο είναι το πρόβλημα ανθεκτικότητας που θα αντιμετωπίζει», αναφέρει ο καθηγητής Φαρμακολογίας στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιωάννης Βόντας

Σύμφωνα με τον κ. Γτσόπουλο, τα περισσότερα ανθεκτικά ζιζάνια στη χώρα μας βρίσκονται στα χειμερινά σιτηρά, στο καλαμπόκι και στο ρύζι και έντονα είναι το πρόβλημα ανθεκτικότητας κυρίως σε περιοχές της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας.

Μεγαλύτερη ανθεκτικότητα έχουν εμφανίσει ζιζάνια όπως η ήρα, η αγριοβρώμη, η μουχρίτσα, η κολλητσίδα και η παπαρούνα. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι η ανθεκτικότητα γίνεται αντιληπτή από τον παραγωγό μέχρι και πέντε χρόνια μετά από την περίοδο που θα επιτευχθεί, ενώ μιλώντας για τα ζιζάνια ήρα και μουχρίτσα, τόνισε ότι πολύ σύντομα δεν θα έχουμε όπλα για να «μυθοποιήσουμε».

Στην εκδήλωση, ο Category Marketing Manager-Herbicides & Biostimulants της Corteva Agriscience Hellas, Χρήστος Δημητρίου, μίλησε για τη συνεισφορά της εταιρείας στη διαχείριση της ανθεκτικότητας των ζιζανίων στα χειμερινά και εαρινά σιτηρά, ενώ ο Technical Market Developer της BASF, Μπάμης Κουκίδης, αναφέρθηκε στη διαχείριση του κόκκινου ριζοῦ με το σύστημα παραγωγής Provionia & ClearField.